

KORRALDUS

01. november 2024 nr 1-3/24/609

Hundi küttemismahu kehtestamine 2024/2025. jahiaastaks

1. OTSUS

Arvestades punktis 2 esitatud asjaolusid ja põhjendusi ning keskkonnaministri 30.09.2020 määrusega nr 47 kehtestatud "Keskkonnaameti põhimääruse" § 7 lõike 2 punkti 6 ja § 9 lõike 2 punkti 3 alusel, otsustan:

1.1. Kehtestan 2024/2025. jahiaasta hundi (*Canis lupus*) küttemismahuks Eesti Vabariigi territooriumil esimese osana kokku 90 isendit ja kinnitan küttemismahu jagunemise ohjamisalade vahel (lisa 1).

1.2. Kehtestan korraldusele kõrvaltingimusena korralduse hilisema muutmise ja/või kehtetuks tunnistamise ja/või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmise selliselt, et Keskkonnaametil on pärast Keskkonnaagentuuri poolsete ettepanekute tegemist õigus korraldusega kehtestatud huntide küttemismahtu ja ohjamisalade piire muuta.

1.3. Kehtestan korraldusele kõrvaltingimuse, mille kohaselt on keelatud pidada jahti telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele.

1.4. Tagamaks hundi küttemismahust kinnipidamise, kehtestan hundijahi registreerimise ja hundi küttemisest teavitamise korra:

1.4.1. Ohjamisalasse jääv jahipiirkond määrab jahihooajaks jahipiirkonna kontaktisiku ning edastab koheselt jahipiirkonna kontaktisiku nime ja telefoninumbri korralduse lisas 2 nimetatud ohjamisala kontaktisikule. Kui jahipiirkond jääb mitmesse ohjamisalasse, tuleb saata kontaktisiku andmed kõigi jahipiirkonda jäävate ohjamisalade kontaktisikutele.

1.4.2. Jahipiirkonna kontaktisik registreerib hundijahi Keskkonnaameti poolt määratud ja käesoleva korralduse lisas 2 nimetatud ohjamisala kontaktisiku juures, arvestades korralduse punktis 1.1 kehtestatud küttemismahtu. Hundijahi registreerimiseks tuleb jahipiirkonna kontaktisikul ohjamisala kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „hundijaht”, jahipiirkonna nimi ja **ohjamisala number**, kus jahti peetakse. Üks registreerimine kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.

1.4.3. Hundi küttemisest peab jahipiirkonna kontaktisik ohjamisala kontaktisikut teavitama viivitamatult pärast hundi küttemist, saates ohjamisala kontaktisiku telefoninumbrile lühisõnumi

(SMS) sisuga: märksõna „hunt kütitud”, kütü nimi, jahipiirkonna nimi ja **ohjamisala number**, kus hunt kütiti.

1.4.4. Ohjamisala kontaktisik teavitab viivitamatult kõiki ohjamisala jahipiirkonna kontaktisikuid (SMS) teel (sisu: „arv“ „hunt(i) kütitud” ja jahipiirkonna nimi ning **ohjamisala number**, kus hunt kütiti) hundi kütimisest ning kütimismahu täitumisel ka hundijahi lõppemisest (sel juhul lisatakse sõnumile teade „jaht lõppenud“). Jahipiirkonna kontaktisik on kohustatud viivitamatult hundi kütimisest ja/või jahi lõppemisest teavitama kõiki nende piirkonnas hundijahti pidavaid jahimehi.

1.4.5. Haavatud hundi jälitamisel väljaspool jahimaad jäävale kaitsealale (sh Alam-Pedja looduskaitseala, Soomaa rahvuspark) tuleb lisaks ohjamisala kontaktisikule viivitamatult informeerida ka kaitseala valitsejat (Keskkonnaamet) lühinumbril 1247.

1.4.6. Kehtestan hundijahi registreerimise ajavahemiku alates kella 8.00-st kuni kella 18.00-ni.

1.4.7. Kui hundi kütimise ohjamisala kontaktisik ei soovi või ei saa ettenägematute asjaolude tõttu hundijahti hundi kütimise ohjamisalal enam koordineerida, siis peatub ohjamisalal hundijaht sellest teavitamise hetkest kuni uue ohjamisala kontaktisiku määramiseni Keskkonnaameti poolt. Keskkonnaamet teavitab hundijahi peatamisest e-kirjaga kõiki ohjamisala jahipiirkondi. Jahipiirkonnad (sh jahipiirkonna kontaktisikud) on kohustatud hundijahi peatamisest viivitamatult teavitama kõiki nende piirkonnas hundijahti pidavaid jahimehi.

1.5. Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:

1.5.1. korraldama jahti viisil, mis tagaks jahipiirkonna asukohajärgsesse piirkonda kehtestatud kütimismahust kinnipidamise;

1.5.2. teavitama jahiloo saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest;

1.5.3. teavitama esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui ühe ööpäeva jooksul, hundi tabamisest lühisõnumiga (SMS) (sisu: „arv“ „hunt(i) kütitud” ja jahipiirkonna nimi ning **ohjamisala number**, kus hunt kütiti Keskkonnaameti jahinduse spetsialisti järgmiselt:

- Harju, Hiiu, Lääne, Rapla ja Saare maakond – Annabel Pindmaa, telefon 54530619;
- Jõgeva, Järva, Tartu, Ida- ja Lääne-Viru maakond – Astrid Levkoi-Epner, telefon 56951405;
- Põlva maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148;
- Pärnu, Valga, Viljandi ja Võru maakond – Mihkel Pastik, telefon 5304 4134

1.5.4. esitama Keskkonnaagentuurile esimesel võimalusel või hiljemalt 20. märtsiks 2024 kütitud või hukkununa leitud hundi andmed (ankeet) ja bioproovid (lihaseproov, emakas koos munasarjadega ja kihva juure lõige).

1.5.5 esitama Keskkonnaametile esimesel võimalusel või hiljemalt kahe ööpäeva jooksul kütimisest alates kütitud või hukkununa leitud hundi andmed (jahipiirkond, kütimise kuupäev, kütimise asukohta koordinaadid XY formaadis, jahiloo number), saates teate elektronposti aadressil info@keskkonnaamet.ee.

1.6. Teha korraldus teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele ja ohjamisala kontaktisikutele. Korraldus jõustub allakirjutamisest.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

- 2.1. Jahiseaduse (edaspidi JahiS) § 4 lg 2 p 6 kohaselt on hunt (*Canis lupus*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi jahieeskiri) § 5 lg-le 2 võib hundile pidada peibutus- või varitsus- või hiilimis- või ajujahti ning jahti piirdelippe ja jahikoera kasutades 1. novembrist jahiaasta lõpuni.
- 2.2. JahiS § 22 lg 2 alusel kehtestab hundi küttemismahu (edaspidi ka küttemislimiidi) igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes JahiS § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. Keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi määrus nr 27) §-st 1 tulenevalt lähtub Keskkonnaamet hundi küttemismahu kehtestamisel lisaks jahindusnõukogu ettepanekule Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruandest.
- 2.3. Euroopa Liidus (edaspidi ka EL) on hunt loodusdirektiivi¹ alusel kaitstav liik, kellele on ette nähtud nii elupaiga- kui ka isendikaitse. Liitumisläbirääkimistel EL-ga taotles Eesti kõigi kolme suurkiskja (hunt, ilves, karu) asurkondade välja arvamist direktiivi lisast II (kuhu kantud liikidele on ette nähtud elupaigakaitse) ja lisast IV (kuhu kantud liikidele on ette nähtud range isendikaitse) ja arvamist lissasse V (kuhu kantud liike on lubatud kontrollitud tingimustes tegevuskava alusel säästvalt majandada). Eesti deklareeris EL liitumisläbirääkimistel, et suurkiskjate kaitse tagamiseks koostatakse vastavad tegevuskavad. Liitumisläbirääkimiste tulemusel on Eestile tehtud geograafiline erand ning hunt on välja arvatud II ja IV lisast ning üle viidud V lissasse, mis lubab meil liiki tegevuskava põhiselt küttida. Hundi Balti populatsiooni (sh Eesti osa) seisund on soodne ja kasvutrendis nii Eestis kui ka piiriülesel tasandil. Euroopa Liidu piiridesse kuuluva Balti populatsiooni osa arvukuseks on 2018. aastal hinnatud kokku ligikaudu 1700–2200 hunti. 2022. aastal on hundi Balti populatsiooni arvukuseks hinnatud juba 2190–2790 hunti². Korraldusega määratud küttemismahu realiseerimisel säilib hundi populatsiooni EL osa piires huntide ränne sellisel määral, et liik püsib oma looduslikus elupaigas elujõuline pikema aja jooksul, liigi looduslik levila ei ole vähenemas ning olemas on piisavalt suur elupaik, mis tõenäoliselt ka tulevikus ei vähene (täidetud on loodusdirektiivi art 1 punkt i). Hundi populatsiooni seisundi hindamisel teeb Eesti teiste liikmesriikidega (sh Läti ja Leedu) tihedat koostööd.
- 2.4. Punktis 2.3 mainitud põhjustel on Eestis koostanud suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava aastateks 2022-2031³ (edaspidi tegevuskava). Tegevuskava ühe olulise eesmärgina on ära toodud vajadus säilitada iga-aastaselt 20-30 kutsikatega hundikarja (hundipesakonna) olemasolu enne jahihooaja algust. Tegevuskava näeb ühe meetmena ette suurkiskjate ohjamisalade korra rakendamise (p 6.2.1).
- 2.5. 2013. ja 2014. aastal viidi ohjamisalade moodustamise otstarbekuse hindamise eesmärgil läbi kaks teadusuuringut. Esimese uuringuga anti soovitusid huntide küttemiseks,

¹ Kättesaadav internetiaadressilt: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:ET:PDF>, 02.10.2024.

² Kättesaadav internetiaadressilt: <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47>, 02.10.2024.

³ Kättesaadav Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/looduskaitse/liigikaitse#imetajad>, 02.10.2024.

arvestades maastikulist tsoneeringut⁴. Teise uuringu tulemusel on tehtud konkreetsemad ettepanekud suurulukite (sh hundi) küttime ohjamisalade moodustamiseks⁵. Uuringute tulemusel ja lähtudes tegevuskava p-st 6.2.1 on Eestis moodustatud huntide küttimeks ohjamisalad. Alates 2018. aastast korraldatakse Eestis huntide küttime mitte enam maakondade piiride vaid ohjamisalade põhisel, suunamaks küttime surve eelkõige kahjustus- ja loomakasvatusepiirkondadesse, säästes samal ajal loodusmaastikes elavaid ja kahjusid mittepõhjustavaid hundikarju. Nii on võimalik säilitada hundi asurkonna soodne seisund hoidudes samal ajal ülemäärastest kahjustustest lambakasvatusele.

- 2.6. Keskkonnaagentuuri aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja küttime soovitus 2024” (edaspidi ulukiseire aruanne)⁶ on 2023. aasta asurkonna suuruse, küttime mahu ja asurkonna juurdekasvunäitajate põhjal prognoositud hundi arvukuse suurenemist võrreldes eelneva aastaga. Pikema aja keskmisena on hundi asurkonna potentsiaalne juurdekasvumäär (aastane juurdekasv võrreldes eelneva aasta sügise arvukusega) olnud 40% juures. Möödunud aasta (2023) küttime surve oli 36% ning keskmise juurdekasvumäära säilimise juures on tänava sügisel arvukus kasvanud juba 41 pesakonnani. Arvestades sellega, et viimasel üheteistkümnel aastal kaheteistkümnest on tegelik juurdekasvumäär erinenud keskmisest kuni 14% (vaid ühel aastal 18%), võib pisut enam kui 90% tõenäosusega arvata, et tänava sügisel on meil hundi arvukus vahemikus 35-47 pesakonda.
- 2.7. Keskkonnaagentuuri täpsem ettepanek hundi küttime korraldamiseks on esitatud ulukiseire aruande hilisemas lisas „Ettepanek hundi küttime korraldamiseks 2024. aastal 1. osa” (edaspidi ulukiseire aruande lisa). Ulukiseire aruande lisa on Keskkonnaametile edastatud 15.10.2024. Ulukiseire aruande lisas leiab Keskkonnaagentuur, et hundi arvukus on võrreldes kolme eelneva aastaga oluliselt suurenenud, kuid lõplik andmestik pesakondade arvu ja leviku kohta selgub lumikatte saabudes. Käesolevas ettepanekus jaotatakse hundi küttime limiit sarnaselt varasematele aastatele ohjamisalade põhisel ning planeeritud on esitada tänavune küttime ettepanek kolmes osas.⁷
- 2.8. Tuginedes ettevaatusprintsibile, teadaolevate ja oletatavate pesakondade andmetele ning kahjustuste esinemisele, on küttime mahu esimese osa suuruseks 90 isendit ning selle jaotus ohjamisalade kaupa on kajastatud korralduse lisas. Keskkonnaagentuuri ettepanekul ja tulenevalt tegevuskavast on ohjamise olulisemaks ja peamiseks eesmärgiks tagada Mandri-Eestis 2024. aastaks 20-30 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumisega sobilike elupaikade vahel, kusjuures säilima peaksid ennekõike suuremaid loodusmaastikke asustavad hundikarjad.
- 2.9. JahiS § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile hundi küttime korraldamiseks. Hiiu ja Saare maakondade jahindusnõukogud tegid ettepaneku hundi mitte küttime. Ida-Viru, Lääne, Lääne-Viru, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakonna jahindusnõukogude ettepanekud huntide küttime mahu kehtestamiseks olid võrreldes Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas tooduga suuremad⁸. Ulukiseire aruande lisas tooduga kattub suurel määral Jõgeva

⁴ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: <https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/2021-12/Ulukid/suurkiskjad/Maastiku%20tsoneerimine%20erineva%20hundi%20ohjamisintensiivusega%20aladeks.pdf>, 02.10.2024.

⁵ <https://rewild.ee/portfolio/reWILD%202014%20Suurkiskjate%20ohjamisalad.pdf>, 02.10.2024.

⁶ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: <https://keskkonnaportaal.ee/et/ulukite-arvukus-ja-kuttimine>, 02.10.2024.

⁷ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/Hunt%20k%C3%BCttimissettepanek_KAUR_2024.pdf, 05.10.2024.

⁸ Jahindusnõukogude protokollid on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/jahipidamine/jahipiirkonnad-ja-jahindusnoukogud>, 02.10.2024.

maakonna jahindusnõukogu ettepanek. Harju, Järva, Pärnu ja Rapla maakonna jahindusnõukogud otsustasid esialgu arvulist huntide küttimisettepanekut mitte teha. Lisaks on Järva jahindusnõukogu teinud ettepaneku lubada hunte küttida Järva ohjamisalal piiranguteta. Lääne jahindusnõukogu tegi ettepaneku lubada hunte küttida ka Põhja-Läänemaa ohjamisala Noarootsi jahipiirkonnas kariloomade murdmise tõttu. Samadel põhjustel teeb Rapla maakonna jahindusnõukogu ettepaneku lubada hunte küttida ka Järva ohjamisala Juuru jahipiirkonnas. Põlva maakonna jahindusnõukogu on teinud ettepaneku Põlva-Tartu ja Valga-Tartu hundi küttimise ohjamisalade täiendamiseks ning teinud ettepaneku nimetada ohjamisalad ümber Põlva-Tartu-Setomaa ja Valga-Tartu-Põlva ohjamisaladeks.

Keskkonnaamet arvestab Rapla maakonna jahindusnõukogu ettepanekuga ja lubab Järva ohjamisalal lisaks Kõue jahialale ja Leva jahipiirkonnale hundijahti edasiste kahjustuste ära hoidmiseks ka Juuru jahipiirkonnas, kuna alal liikuv ja kahjustusi põhjustav hundikari liigub lisaks eelmainitud aladele ka Juuru jahipiirkonna jahimaadel. Keskkonnaamet arvestab osaliselt ka Põlva maakonna jahindusnõukogu ettepanekut, täiendades Valga-Tartu ohjamisala nimetust sõnaga „Põlva“. Lääne maakonna jahindusnõukogu ettepaneku edastas Keskkonnaamet 30.10.2024 arvestamiseks Keskkonnaagentuurile, kuna korraldusega alates 01.11.2024 Põhja-Läänemaa ohjamisalale hundi küttimismahtu esialgu ei määrata.

Kütitavate isendite koguarvu erinevus Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodu ja jahindusnõukogude ettepanekute vahel on kokku 65 isendit (Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas 90 isendit, jahindusnõukogude ettepanekutes kokku 155 isendit). Arvestada tuleb, et jahindusnõukogude ettepanekud hundi küttimismahu määramiseks on tehtud jahiaasta kohta sõltuvalt maakonnast ning on ka osalt kattuvad mõningate ohjamisalade suhtes.

- 2.10. 04.10.2024 toimus suurkiskjate koostöökogu koosolek, kus arutati huntide küttimise korraldamist 2024/2025. jahiaastal. Enamusel koostöökogu (va MTÜ Loomus) liikmetest ei olnud vastuväiteid kehtestatava küttimismahu (90 isendit) osas, kuna huntide arvukus on Eestis Keskkonnaagentuuri hinnangul kõrgem võrreldes varasemate aastatega.
- 2.11. Arvestades ulukiseire aruande lisas toodud ettepanekuid huntide küttimise korraldamiseks 2024/2025. jahiaastal, jäetakse kehtima varasemal perioodil moodustatud 20 ohjamisala. Osadele ohjamisaladele (Ida-Harju, Hiiu, Ida-Viru, Saare, Tartu-Jõgeva, Viru ja Põhja-Läänemaa) huntide küttimismahtu esimeses osas ei kehtestata, kuna eelmainitud ohjamisaladel tervikuna märkimisväärseid hundikahjustusi ei esine. Pärnu-Viljandi ohjamisalal soovitakse lähtuvalt riiklikust liigipõhisest seire- ja telemeetrilisest uurimistegevusest säilitada mitut terviklikku hundipesakonda, seetõttu lubatakse hunte küttida seal vaid Rahnoja jahipiirkonnas, kus 2024. aasta suvel esinesid korduvad rünnakud piirkonnas elavatele kariloomadele (sh veistele). Ohjamisalad on jahipiirkonniti ära toodud käesoleva korralduse lisas 1. Hundi küttimismahuta jäänud ohjamisaladele ja jahipiirkondadele võidakse küttimismaht määrata küttimismahu teise ja kolmanda osana juhul, kui on kogunenud rohkem informatsiooni hundipesakondade paiknemise ja huntide liikumise ning lisanduvate kahjustuste kohta.
- 2.12. Kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) regulatsiooniga võib haldusakti anda kõrvaltingimusega. HMS § 53 lg 1 p 4 kohaselt on haldusakti kõrvaltingimuseks muu hulgas haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine. Vastavalt sama paragrahvi lg 2 p-le 3 võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Vastavalt JahiS § 22 lg-s 2 sätestatule otsustab Keskkonnaamet hundi küttimismahu kehtestamise kaalutusõiguse alusel. Tuginedes HMS § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 3 jätab Keskkonnaamet endale õiguse ohjamisalade piiride ja küttimismahu

muutmiseks ja/või kehtetuks tunnistamiseks ja/või kõrvaltingimuse kehtestamiseks.

- 2.13. Võttes arvesse ulukiseire aruande lisa ettepanekuid küttime mahtude määramiseks ning jahindusnõukogude toodud ettepanekuid hundi küttime korraldamiseks, ulukikahjustuste paiknemist ja olemasolu, on Keskkonnaamet seisukohal, et huntide küttime mahu esimese osana on otstarbekas kehtestada Eestis 90 isendit. Küttime maht jaotatakse ohjamisalade jahipiirkondade vahel vastavalt Keskkonnaagentuuri ettepanekutele ja Keskkonnaameti kogutud andmetele ulukikahjustuste kohta jahipiirkondades 2024. aastal ajavahemikus 01.05.2024 kuni 30.09.2024. Küttime korraldamisega seotud kohustuste (nt hundijahi registreerimine) sätestamisel arvestatakse jahindusnõukogude esitatud ettepanekutega. Käesoleva korraldusega kehtestatakse hundi küttime mahu esimene osa. Täiendavate hundi vaatlusandmete lisandumisel ja kahjustuste esinemisel teeb Keskkonnaagentuur Keskkonnaametile ettepaneku täiendava limiidi kehtestamiseks. Keskkonnaamet võib käesolevat korraldust muuta või kehtetuks tunnistada või kehtestada kõrvaltingimuse nagu on selgitatud eeltoodud korralduse punktis 2.12. Hundi küttime mahu täiendava osa kohta ettepaneku tegemiseks on lisaks vaatlusandmete edastamisele oluline huntide küttime järgselt vastavad ankeedid ja bioproovid võimalikult kiiresti Keskkonnaagentuuri toimetada.
- 2.14. Jahist § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 5 hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud hundi kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust. Kuna Keskkonnaametil on vaja kütitud huntide kohta koguda ka täiendavaid küttime andmeid (sh jahipiirkond, kus isend kütiti; küttime kuupäev; küttime asukohta koordinaadid XY formaadis ja jahiloa number), kehtestab Keskkonnaamet korralduse punkti 1.5.5, mille kohaselt tuleb eelmainitud andmed esitada hundi küttime jahipiirkonna kasutajal Keskkonnaametile esimesel võimalusel või hiljemalt kahe ööpäeva jooksul küttime alates, saates teate elektronposti aadressil info@keskkonnaamet.ee.
- 2.15. Ulukiseire aruande lisa teeb Keskkonnaagentuur ettepaneku keelata jahipidamine telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele. Keskkonnaamet peab ulukiseire aruande lisa esitatud ettepanekut põhjendatuks. Märgistatud isendite küttime ei võimalda nendega seotud teadusuuringuid lõpuni viia ning uuringute käigus saadavad andmed jäävad poolikuks. Tuginedes HMS § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 3 kehtestab Keskkonnaamet kõrvaltingimusena keelu pidada jahti telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele (hundikarjale, kelle osad liikmed on kaelustatud).
- 2.16. Huntide küttime paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud huntide küttime korraldamiseks Keskkonnaametile ettepaneku määrata ohjamisaladele kontaktisikud, kes vahendavad huntide küttime ja jahtide registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud ja Keskkonnaameti poolt määratavad kontaktisikud on Keskkonnaametile andnud nõusoleku, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendada. Küttime mahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada hundijahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku juures, tagamaks ohjamisalal toimuvatest jahtidest teadaamine ning küttimele võimalikust küttime mahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja küttime isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Ohjamisalade kontaktisikute nimed ja kontaktid on kehtestatud käesoleva korralduse lisa 2 „Maakondade ohjamisalade kontaktisikud, kelle juures registreerida hundi küttime 2024/2025. jahiaastal“. Ohjamisala kontaktisiku juures registreeritakse jahipiirkonna kontaktisik.

- 2.17. Kuna osad jahipiirkonnad jäävad korraga mitme hundi küttimise ohjamisala piiridesse, siis arusaamatuste vältimiseks tuleb jahi registreerimisel ja hundi tabamisel ning jahi lõppemisel SMS-iga saadetavasse lühisõnumisse märkida lisaks jahipiirkonnale ka ohjamisala järjekorra number (ära toodud korralduse lisas 1), millel hundijahti peetakse või peeti.
- 2.18. Hundijahis võib ette tulla olukordi, kus looma haavatakse ega suudeta koheselt tabada. Jahis § 41 lg 1 p 3 kohaselt märgitakse haavatud suuruluki tabamise korral jahiloale lisaks tabamise ajale ka jahipiirkond, kus suuruluk tabati. Hetkel kehtiva jahiseaduse tõlgenduse järgi on vajalik väljastada jahiluba haavatud uluki jälitamiseks, kui see lahkub esialgselt küttimispiirkonnast (jahipiirkonnast). Küttimisloa väljastab jahipiirkond, kuhu haavatud loom liigub. Samas on Eestis kaitsealased (Alam-Pedja LK, Soomaa RP) mis on jahimaaga liitmata ning kus ei toimu tavapärasel moel jahipidamist. Kui haavatud hunt satub nendele aladele, siis tuleb haavatud isendi jälitamisel viivitamatult lisaks ohjamisala kontaktisikule informeerida ka kaitseala valitsejat (Keskkonnaametit) telefoninumbri 1247, kes annab vajadusel nõusoleku haavatud looma jälitamiseks ja küttimiseks.
- 2.19. Jahipiirkonna kontaktisiku määrab konkreetne jahipiirkond ise ning edastab jahipiirkonna kontaktisiku nime ja telefoninumbri koheselt, enne jahi algust, ohjamisala kontaktisikule (telefoni või SMS-i teel). Jahipiirkonna kontaktisik peab koheselt jahis olijatele edastama ka ohjamisala kontaktisikult saadud info huntide küttimise kohta ohjamisalal või küttimismahu ammendumise kohta.
- 2.20. Lihtsustamaks jahipiirkonna kontaktisikute ja ohjamisalade kontaktisikute tööd, on mõistlik kehtestada ajavahemik, millal ööpäeva jooksul saab hundijahid eelregistreerida. Selleks määrab Keskkonnaamet mõistliku ajavahemikuna perioodi alates kella 8.00-st kuni kella 18.00-ni. Väljaspool määratud aega ei ole ohjamisalade kontaktisikud kohustatud hundijahti registreerima. Varasematel aastatel on ette tulnud olukordi, kus maakonna hundi küttimislimiidi ammendumisel ja viimase hundi küttimisel on küttimismaht tahtmatult ületatud (ühe hundi asemel on samaaegselt kütitud kogemata kaks hunti). Kui maakonna küttimismaht on kuni eelviimase isendini täidetud, siis soovime viimasele hundile jahipidamise registreerida ohjamisala kontaktisiku juures ühekaupa – ühele jahimehele või äärmisel juhul jahipiirkonnale annatakse viimase hundi küttimise loa realiseerimise õigus kuni üheks ööpäevaks. Kui jahimees või jahipiirkond ei küti selle päeva jooksul maakonna küttimismahu viimast realiseerimata hunti, siis saab järgmisel päeval küttimise võimaluse järgmine soovija (konkreetne jahimees või äärmisel juhul jahipiirkond).
- 2.21. Kui ettenägematute asjaolude tõttu või muudel põhjustel ei saa või ei taha ohjamisala hundijahi kontaktisik ohjamisalal enam hundijahti koordineerida, siis peatub hundijaht ohjamisalal automaatselt kuni uue ohjamisala kontaktisiku määramiseni. Keskkonnaamet teavitab hundijahi peatumisest kõiki ohjamisala jahipiirkondi ning määrab ka eelmainitud asjaolude puhul käitumise korra korralduse punktiga 1.4.7.
- 2.22. HMS § 40 lg 1 sätestab, et enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Eeltoodud põhjustel on korralduse eelnõu edastatud menetlusosalistele arvamus esitamiseks 14.10.2024 tähtajaga 22.10.2024. 21.10.2024-23.10.2024 edastasid Keskkonnaametile korralduse kohta arvamus MTÜ Loomus, Eesti Jahimeeste Selts (sh Raplamaa jahindusorganisatsioonid), Padise Jahimeeste Selts, Viljandimaa Jahimeeste Liit, Eesti Lamba ja Kitsekasvatajate Liit ning Hiiumaa Jahimeeste

Selts⁹. 28.10.2024 edastas eelnõu kohta arvamuse MTÜ Eesti Suurkiskjad¹⁰. Rohkem arvamusi Keskkonnaametile edastatud ei ole, samuti ei ole esitatud taotlusi arvamuste ja vastuväidete esitamiseks antud tähtaja pikendamiseks.

MTÜ Loomus on teinud ettepaneku, mille kohaselt peaks hundijaht olema väga hästi jälgitav ja läbipaistev, et vähendada võimalikke seaduserikkumisi (sh salaküttimist). Lisaks tuleks jahi käigus säästa suuri hundikarju ja pöörata suuremat tähelepanu hundikahjustuste ära hoidmisele ja ennetamisele. Huntide seirel peaks rakendama kaasaegsemaid meetodeid, et vältida huntide arvukuse võimalikku üle hindamist.

Keskkonnaamet nõustub arvamuse avaldajaga selles osas, et hundi tekitatud kahjustusi aitavad ära hoida ja ennetada kariloomade kaitseks rakendatavad meetmed. Samas leiame, et paralleelselt ennetusmeetmetega tuleb rakendada ka jahipidamist, sest arvukuse tõusuga on paraku korrelatsioonis ka kahjustuste tõus¹¹.

Eesti Jahimeeste Selts, Viljandimaa Jahimeeste Liit ja Raplamaa jahindusorganisatsioonid on välja toonud, et hundi küttimismahu peaks esimese osana määrama ka ohjamisalale, kus KAUR-i ettepanekul seda seni tehtud ei ole (sh Ida-Viru, Pärnu-Viljandi ohjamisaladele) või tuleks küttimismahtu ohjamisala siseselt ringi jagada (nt Alam-Pedja ohjamisalal). Pärnu-Viljandi ohjamisala puhul on välja toodud, et huntide tekitatud kahjustused on alal aasta-aastalt suurenenud ning huntide inimpeglikkus on oluliselt vähenenud. Raplamaa jahindusorganisatsioonid on avaldanud arvamust, et jahipidamist hõlbustaks oluliselt maakonna põhiste ohjamisalade moodustamine. Padise Jahimeeste Selts on avaldanud arvamust, et täpsustamist vajaks Põhja-Läänemaa ja Harju ohjamisalade vaheline piir.

Eesti Lamba ja Kitsekasvatajate Liidu hinnangul tuleks kaaluda kahjustuste edasiseks ära hoidmiseks küttimismahu teises osas suuremal arvul huntide küttimist s.o lisaks 90 hundile tuleks küttimismahu teiseks osaks Eestis määrata vähemalt 110 isendit.

Keskkonnaameti hinnangul võib eelmainitud ohjamisaladele kehtestatavat küttimismahtu suurendada või ümber jagada pigem küttimismahu teise osa kehtestamisel, kui on olemas rohkem informatsiooni hundikarjade suuruse ja liikumise kohta. Pärnu-Viljandi ohjamisala puhul eraldatakse hundi küttimismaht Rahnoja jahipiirkonda 5 isendi küttimiseks ning see peaks piirkonnas aitama edasisi hundikahjustusi vähendada. Ka ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks üleminekut maakonnapõhiste hundi küttimise ohjamisaladele, kuna ohjamisalad peaksid järgima ikkagi hundikarjade liikumis- ja elupaigaterritooriumite, mitte maakondade administratiivpiire. Eeltoodud põhjustel Keskkonnaamet hundi küttimismahu määramisel küttimismahtu 90 isendit esialgu ei suurenda ja küttimismahu jaotust ohjamisalade vahel ei muuda. Eesti Jahimeeste Seltsi ja teiste jahindusorganisatsioonide edastatud seisukohad ja ettepanekud (sh ohjamisalade vahelise piiride muutmise vajaduse kohta) ning hundivaatlusinfo edastab Keskkonnaamet Keskkonnaagentuurile, kes saaks selle info arvesse võtta hundi küttimismahu teise osa määramisel.

Lisaks eelnevale tehti ka ettepanekuid õigusaktide muutmiseks, seiremetoodika täiustamiseks ning jahindusnõukogude töökorralduse muutmiseks. Nimetatud ettepanekud ei ole otseselt seotud käesoleva korraldusega ning need võetakse hetkel teadmiseks. Hiiumaa Jahimeeste Selts ja MTÜ Eesti Suurkiskjad edastasid Keskkonnaametile arvamuse, milles andsid teada, et eelnõu osas täiendavaid ettepanekuid ei ole.

⁹ Kirjad on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.10.2024 nr 13-11/24/21643 ja 13-11/24/21680 ning 22.10.2024 nr 13-11/24/21692, 13-11/24/21772, 13-11/24/21782 ja 23.10.2024 nr 13-11/24/21794 all.

¹⁰ Arvamus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.10.2024 nr 13-11/24/22397 all.

¹¹ https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/SEIREARUANNE_2024.pdf, lk 92, 02.10.2024.

3. VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk
peadirektori asetäitja

Saata: Suurkiskjate koostöökogu liikmed, Keskkonnaagentuur, Kliimaministeerium, Eesti Jahimeeste Selts, ejs@ejs.ee, Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit - kontor@lammas.ee, MTÜ Eesti Suurkiskjad - elerilopp@hotmail.com, Loomus MTÜ - info@loomus.ee

Margo Tannik
peaspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo
looduskaitse korraldamise osakond